

Життя зі стомою

Що таке стома?

Стома — це отвір кишки, сформований хірургічним шляхом після видалення всього або частини кишківника, або сечового міхура, виведений на передню черевну стінку, призначений для відведення кишкового вмісту або сечі. Стомовані пацієнти не відчують позивів і не можуть контролювати процес випорожнення. Больові відчуття, печіння або свербіж можуть бути пов'язані з подразненням шкіри навколо стоми або з посиленою перистальтикою (роботою) кишківника. Необхідність в стомі виникає тоді, коли кишківник або сечовий міхур не здатні функціонувати. Причиною цього може бути вроджений дефект, хвороба або травма.

Стома може бути **постійною** або **тимчасовою**. Постійна стома не може бути ліквідована в процесі подальшого лікування пацієнта через відсутність або незворотне пошкодження замикаючого апарату кишківника, при неможливості виконання оперативного відновлення безперервності ходу кишечника чи з інших причин. Стоми можуть бути одностовбуровими (тобто через отвір на передній черевній стінці виводиться один канал кишки) і двоствольними. Причому останні діляться на петльові (тобто два канали знаходяться в безпосередній близькості один від одного й виведені в один отвір) і роздільні двоствольні стоми, коли на передній черевній стінці є два отвори, тобто два канали, що знаходяться на деякій відстані один від одного.

У цьому випадку при використанні засобів догляду за стомою калоприймачі не повинні накладатися один на одний (навіть якщо відстань між стомами дуже невелика). При таких стомах один канал є дієвим, через нього відбувається випорожнення кишківника. На цей канал наклеюється калоприймач. Інший канал може бути необхідний для видалення слизу або лікувальних процедур.

Одностовбурна стома

Двоствольна петльова стома

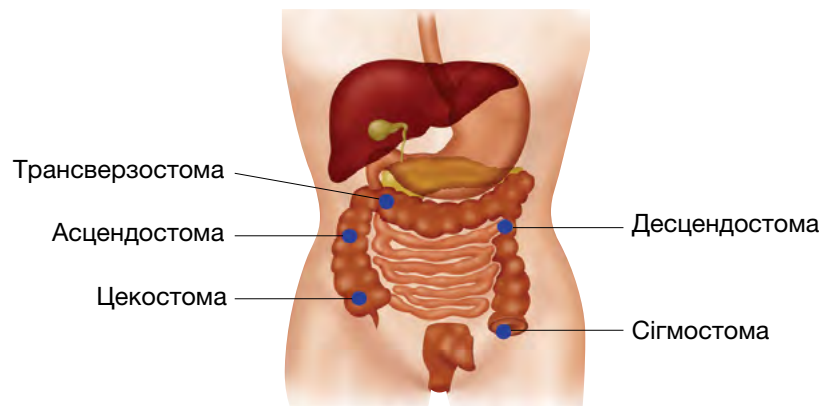

Двоствольна розділена стома

Види кишкових стом

Кишкову стому часто називають протиприродним заднім проходом, оскільки випорожнення кишечника здійснюється через отвір, сформований на передній черевній стінці. Залежно від відділу кишечника, виведеного на передню черевну стінку, розрізняють такі види кишкових стом: **колостома** (при виведенні товстої кишки) і **ілеостома** (при виведенні тонкої кишки).

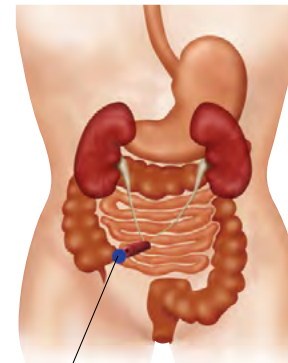
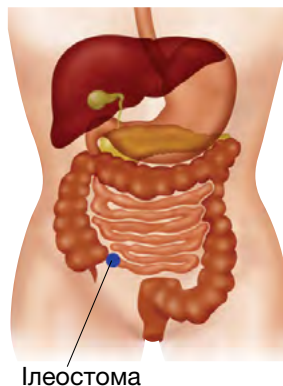
За місцем накладення розрізняють кілька видів колостом: *цекостома*, *асцендостома*, *трансверзостома*, *десцендостома*, *сігмостома*.

При **колостомі** випорожнення кишечника відбувається в основному 2–3 рази на добу, випорожнення оформлене (при сігмостомі) або напівоформлене (при інших видах стом).

При **ілеостомі** випорожнення кишечника відбувається дуже часто, майже постійно, випорожнення рідкі та агресивні. Частішою проблемою при ілеостомі є пронос, який може призвести до зневоднення і втрати електролітів, мінеральних речовин і вітамінів.

Уростома формується при необхідності видалення сечового міхура. Відведення сечі здійснюється через виділену ділянку

Уростома

кишківника, до верхнього кінця якого підшиваються сечоводи, а нижній кінець виводиться на передню черевну стінку. Виділення сечі постійне і неконтрольоване. При уростомі відбувається постійний відтік сечі через стому.

Розмір і форма стоми можуть змінюватися. Після операції стоми зазвичай набрякає, трохи кровоточить і має яскраво червоний колір. Згодом післяопераційна рана заживає, набряк спадає, розмір стоми зменшується, а її колір стає червоно-рожевим. Через 4–6 тижнів стоми повністю сформується. Зміна розміру стоми відбувається в результаті скорочення або розширення стінки виведеної кишки. Однак слід регулярно стежити за розміром стоми. Протягом перших 6–8 тижнів після операції необхідно щотижня визначати розмір стоми, а потім щомісяця протягом першого року. Надалі рекомендується визначати розмір стоми кожні півроку. Вимірювання стоми необхідно для правильного підбору калоприймачів.

Засоби догляду за стомою

Вибір засобів догляду за стомою залежить від виду стоми, місця її розташування, оформлення калових мас, особливостей шкіри навколо стоми, а також від уподобань пацієнта.

Існує два види сучасних засобів догляду за стомою на клейовій основі: **однокомпонентні** і **двокомпонентні калоприймачі**.

Однокомпонентні калоприймачі — це стомічні мішки із вбудованою клейовою пластиною (мішок з'єднаний з пластиною). Вони можуть бути — відкритими (такі, що можна дернувати/випорожнювати) або закритими (не можна дренувати/випорожнювати).

ОДНОКОМПОНЕНТНІ КАЛОПРИЙМАЧІ

Калоприймач 17450 Алтерна

Однокомпонентний калоприймач, непрозорий, відкритий (що дренується). Пластина калоприймача складається з двошарового адгезиву спіралевидної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу.

Отвір для вирізання від 10-70 мм.

Калоприймач 17455 Алтерна

Однокомпонентний калоприймач, прозорий, відкритий (що дренується). Пластина калоприймача складається з двошарового адгезиву спіралевидної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу.

Отвір для вирізання 10-70 мм.

Калоприймач 6100 Coloplast

Калоприймач прозорий, відкритий (що дренується).

Адгезивна пластина калоприймача містить додатковий пластр по периметру. Калоприймач містить вбудований індивідуальний затискач. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу. Підходить для пацієнтів з великим розміром стоми.

Отвір для вирізання від 10 до 80 мм.

Калоприймач 17500 Алтерна Фрі*

Калоприймач непрозорий, відкритий (що дренується), з вбудованим багатошаровим фільтром, з вбудованою застібкою на липучці.

Отвір для вирізання від 12 до 75 мм.

Калоприймач 17501 Алтерна Фрі*

Калоприймач прозорий, відкритий (що дренується), з вбудованим багатошаровим фільтром, з вбудованою застібкою на липучці.

Отвір для вирізання від 12 до 75 мм.

- * Пластина калоприймача складається з двошарового адгезиву спіралевидної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу. Багатошаровий фільтр ефективно нейтралізує запах, забезпечує вихід газу з мішка, перешкоджає роздування і злипання мішка.

При прийнятті водних процедур фільтр слід закрити наклеюю, що йде у комплекті з калоприймачем. Вбудована застібка на липучці дозволяє самостійно користуватися калоприймачем людям з обмеженою рухливістю рук. Відкритий кінець калоприймача можна заховати під неткане покриття калоприймача.

Калоприймач 17511 Алтерна Фрі Конвекс

Калоприймач непрозорий, відкритий, Конвекс, з вбудованим багатошаровим фільтром, з вбудованою застібкою на липучці.

Даний тип калоприймача рекомендовано використовувати для стом, що не виступає над рівнем шкіри — так звана пласка або втягнута стома. Конвексна пластина калоприймача (вогнута) дозволяє притиснути шкіру навколо стоми і виштовхнути стому назовні, запобігаючи таким чином підтіканню кишкових виділень під пластину. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу.

Пластина калоприймач складається з двошарового адгезиву спіральної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Багатошаровий фільтр ефективно нейтралізує запах, забезпечує вихід газу з мішка, перешкоджає роздування і злипання мішка.

При прийнятті водних процедур фільтр слід закрити наклейкою, що йде у комплекті з калоприймачем. Вбудована застібка на липучці дозволяє самостійно користуватися калоприймачем людям з обмеженою рухливістю рук. Відкритий кінець калоприймача можна заховати під неткане покриття калоприймача.

Отвір для вирізання 15-43 мм.

Калоприймач 12802 Алтерна — післяопераційний

Калоприймач післяопераційний, прозорий, відкритий, з віконцем для інспекції стоми.

Післяопераційний калоприймач рекомендовано використовувати в ранній післяопераційний період. Пластина калоприймача складається з двошарового адгезиву спіральної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Віконце калоприймача, що знімається, дозволяє мати постійний доступ до стоми.

Отвір для вирізання від 10 до 100 мм.

Калоприймач дитячий 17467 Алтерна

Калоприймач дитячий прозорий, відкритий (що дренується). Пластина калоприймача складається з двошарового адгезиву спіральної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу.

Отвір для вирізання 10-35 мм.

Уростомний мішок 17477 Алтерна

Однокомпонентний уростомний мішок, прозорий. Антирефлюксний клапан, що вбудований у мішок, запобігає зворотному закиду сечі в уростому, попереджаючи таким чином ризик висхідної інфекції. Підкладка мішка складається з м'якого нетканого матеріалу. До уромішка можна під'єднати будь який сечозбиральний мішок за допомогою конектора.

Отвір для вирізання 10-55 мм.

Об'єм 375 мл.

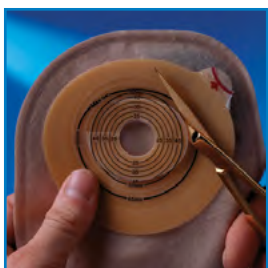

Для тих, хто використовує однокомпонентні калоприймачі

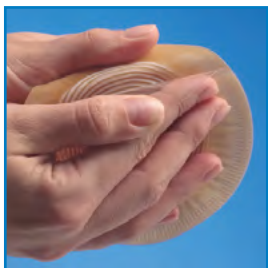
Як наклеїти однокомпонентний калоприймач?

Необхідно визначити розмір стоми, накласти трафарет на клейову пластину мішка і нанести контури на захисне покриття клейового шару.

Після цього потрібно вирізати отвір відповідно до нанесеного контуру. При цьому розмір вирізаного отвору повинен на 1–2 мм перевищувати розмір стоми.

Перед наклеюванням необхідно зігріти клейову пластину однокомпонентного калоприймача між долонями або під пахвою і зняти захисне покриття.

Далі потрібно зіставити нижній край вирізаного отвору з нижньою межею стоми. Починати клеїти пластину мішка необхідно знизу-вгору, щільно притискаючи її до шкіри і розгладжуючи від стоми до країв пластини, щоб не утворювалися складки.

Дренаж (спорожнення) відкритих мішків. Слід регулярно дренувати (спорожнити) відкриті мішки. Не слід допускати переповнення мішка. При заповненні 1/3 об'єму мішка каловими масами його потрібно спорожнити. Однокомпонентні калоприймачі слід дренувати не відклеюючи від шкіри. Для цього необхідно направити нижній кінець мішка в унітаз, відкрити дренажний отвір і спорожнити його. Дренажний кінець мішка слід ретельно протерти. Необхідно закрити дренажний отвір після спорожнення мішка.

Видалення однокомпонентних калоприймачів. Дуже важливо своєчасно здійснювати заміну калоприймачів. Якщо недренований (закритий) мішок наповнений каловими масами на 1/3, його слід змінити. Якщо пластина починає відставати від шкіри або є ознаки подразнення шкіри навколо стоми — калоприймач слід негайно відклеїти. Однією рукою потрібно взяти мішок за спеціальний виступ і обережно відклеїти його зверху-вниз, іншою рукою притримувати шкіру. Увага! Щоб уникнути механічного пошкодження шкіри, не слід відклеювати мішок ривком або робити різкі рухи. Пам'ятайте, що калоприймач наклеюється на шкіру тільки один раз, його повторне використання не допускається.

ДВОКОМПОНЕНТНІ КАЛОПРИЙМАЧІ

Двокомпонентні калоприймачі — це стомічна система, що складається з окремих частин: пластини і стомного мішка. Мішок кріпиться на пластину за допомогою фланця.

Діаметр фланця на пластині повинен співпадати з діаметром фланця на мішку.

Пластини двокомпонентних калоприймачів бувають:

- для стоми, що виступає над рівнем шкіри (пластина Алтерна, Алтерна Лонг Вер).
- для плоских/втягнутих стом (пластина Конвекс, Конвекс Лайт Екстра).

Пластина Алтерна

Пластина Алтерна (1771, 1776, 1779) двокомпонентного калоприймача.

Пластина складається з двошарового адгезиву спіралевидної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Даний тип пластини рекомендовано використовувати для стоми, що виступає над рівнем шкіри. На фланці пластини є «вушка» для кріплення поясу.

Каталожний номер пластини	Діаметр фланця Ø	Отвір для вирізання
1771	40 мм ●	10-35 мм
1776	50 мм ●	10-45 мм
1779	60 мм ●	10-55 мм

Пластина Алтерна Лонг Вер

Пластина Алтерна Лонг Вер (13171, 13181, 13191) двокомпонентного калоприймача. Пластина складається з двошарового адгезиву, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри.

Даний тип пластини рекомендовано використовувати для стоми, що виступає над рівнем шкіри. На фланці пластини є «вушка» для кріплення поясу.

Каталожний номер пластини	Діаметр фланця Ø	Отвір для вирізання
13171	40 мм ●	10-35 мм
13181	50 мм ●	10-45 мм
13191	60 мм ●	10-55 мм

Пластина Алтерна Конвекс

Пластина Алтерна Конвекс (46759, 46769) двокомпонентного калоприймача.

Пластина складається з двошарового адгезиву спіралевидної структури, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Даний тип пластини рекомендовано використовувати для стоми, що не виступає над рівнем шкіри — так звана плоска або втягнута стома. Конвексна пластина (вогнута) дозволяє притиснути шкіру навколо стоми і виштовхнути стому назовні, запобігаючи таким чином підтіканню кишкових виділень під пластину.

Каталожний номер пластини	Діаметр фланця Ø	Отвір для вирізання
46759	50 мм ●	15-33 мм
46769	60 мм ●	15-43 мм

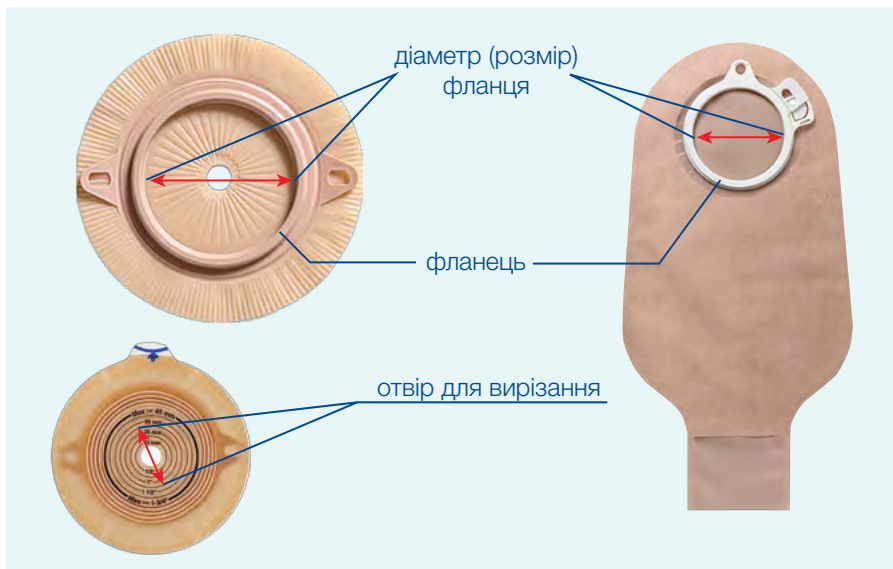
Пластина Алтерна Конвекс Лайт Екстра

Пластина Алтерна Конвекс Лайт Екстра (14282, 14283) двокомпонентного калоприймача.

Пластина складається з двошарового адгезиву, забезпечує надійне приклеювання і захист шкіри. Даний тип пластини рекомендовано використовувати для стоми, що не виступає над рівнем шкіри — так звана плоска або втягнута стома. Конвексна пластина (вогнута) дозволяє притиснути шкіру навколо стоми і виштовхнути стому назовні, запобігаючи таким чином підтіканню кишкових виділень під пластину.

Каталожний номер пластини	Діаметр фланця Ø	Отвір для вирізання
14282	50 мм ●	15-33 мм
14283	60 мм ●	15-43 мм

Мішки двокомпонентних калоприймачів діляться на закриті, відкриті і уростомні.

Мішок відкритий

Мішок (1691, 1692, 1693) двокомпонентного калоприймача

Мішок відкритий (що дренується), непрозорий. Мішок кріпиться до пластини за допомогою фланця. «Кільце-защібка» на фланці надійно утримує мішок на пластині. Підкладка мішка складається з м'якого нетканого матеріалу.

! Діаметр фланця мішка повинен співпадати з діаметром фланця пластини

Каталожний номер мішка	Діаметр фланця Ø
1691	40 мм ●
1692	50 мм ●
1693	60 мм ●

Мішок відкритий, з фільтром

Мішок (13984, 13985, 13986) двокомпонентного калоприймача.

Мішок відкритий (що дренується), непрозорий, з вбудованим фільтром та вбудованою застібкою на липучці. Мішок кріпиться до пластини за допомогою фланця. «Кільце-защібка» на фланці надійно утримує мішок на пластині. Підкладка калоприймача складається з м'якого нетканого матеріалу. Багатошаровий фільтр ефективно нейтралізує запах, забезпечує вихід газу з мішка, перешкоджає роздування і злипанню мішка.

Каталожний номер мішка	Діаметр фланця Ø
13984	40 мм ●
13985	50 мм ●
13986	60 мм ●

Мішок закритий, з фільтром

Мішок закритий (1681, 1682, 1683) двокомпонентного калоприймача.

Мішок закритий, непрозорий, з вбудованим фільтром. Підкладка мішка складається з м'якого нетканого матеріалу. Багатошаровий фільтр ефективно нейтралізує запах, забезпечує вихід газу з мішка, перешкоджає роздування і злипанню мішка. При прийнятті водних процедур фільтр слід закрити наклейкою, що йде у комплекті з калоприймачем. Мішок кріпиться до пластини за допомогою фланця. «Кільце-защібка» на фланці надійно утримує мішок на пластині.

! Діаметр фланця мішка повинен співпадати з діаметром фланця пластини

Каталожний номер мішка	Діаметр фланця Ø
1681	40 мм ●
1682	50 мм ●
1683	60 мм ●

ДЛЯ УРОСТОМИ

Уростомний мішок двокомпонентний

Мішок відкритий (1758), прозорий, уростомний. Антирефлюксний клапан, що вбудований у мішок, запобігає зворотному закиду сечі в уростому, попереджаючи таким чином ризик висхідної інфекції. Підкладка мішка складається з м'якого нетканого матеріалу. До уромішка можна під'єднати будь який сечозбиральний мішок за допомогою конектора. Мішок кріпиться до пластини за допомогою фланця. «Кільце-защібка» на фланці надійно утримує мішок на пластині. Підкладка мішка складається з м'якого нетканого матеріалу.

! Уростомний мішок 1758 використовується з пластинами 1776, 13181, 46759, 14282

Каталожний номер уромішка	Діаметр фланця Ø
1758	50 мм ●

Для тих, хто використовує двокомпонентні калоприймачі (пластина + мішок)

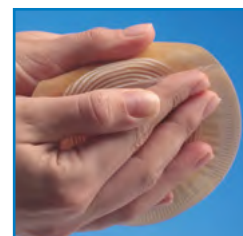
Як наклеїти пластину?

Потрібно визначити розмір стоми. Накласти трафарет на пластину і нанести контури на захисне покриття клейового шару.

Далі необхідно вирізати в пластині отвір відповідно до нанесеного контуру. При цьому розмір вирізаного отвору повинен на 1–2 мм перевищувати розмір стоми.

Перед наклеюванням пластини слід зігрити її між долонями або під пахвою та зняти захисне покриття.

Для того щоб наклеїти пластину потрібно зіставити нижній край вирізаного отвору з нижньою межею стоми. Клеїти пластину необхідно знизу-вгору, розгладжуючи її на всі боки і щільно притискаючи до шкіри. Пластину слід наклеювати виступом вгору, тому що видаляти її слід зверху вниз, тримаючись за виступ.

Як надіти мішок на пластину?

Закріплювальне кільце мішка повинно бути відкрите. Одягати мішок необхідно на фланцеве кільце пластини знизу-вгору. Необхідно перевірити, що мішок надійно встановлений на пластині та повернути мішок в зручне положення.

Після цього необхідно закрити закріплювальне кільце і стиснути засувку до клацання. Клацання свідчить про те, що мішок надійно закріплений на пластині. Для того, щоб перевірити фіксацію мішка на пластині потрібно посмикати мішок з боку в бік.

Як зняти мішок з пластини?

Щоб зняти мішок, необхідно відкрити закріплювальне кільце і натиснути на засувку, обережно потягнути за вушко мішок вгору і від себе, при цьому однією рукою притримувати пластину.

Дренаж (спорожнення) відкритих мішків. Слід регулярно спорожнювати відкриті мішки. Не слід допускати переповнення мішка. Мішок можна зняти з пластини і випорожнити. Для цього потрібно направити мішок в унітаз, відкрити дренажний отвір і спорожнити мішок. Дренажний кінець мішка слід ретельно протирати. Після спорожнення мішка потрібно закрити дренажний отвір. Закриті мішки слід замінювати щоразу при заповненні на 1/3 об'єму мішка каловими масами.

Догляд за пластинами

Пластина може залишатися на шкірі протягом декількох днів. Термін використання пластин залежить від типу пластини, виду стоми, особливостей шкіри навколо стоми та інших причин. Якщо пластина щільно прилягає до шкіри і забезпечує повну герметичність, то при дренажі або зміні мішків міняти її не слід. Очистити пластину від калових мас потрібно за допомогою м'якої тканинної серветки і теплої води. Потім необхідно обережно витерти пластину насухо. З калоприймачами можна приймати душ. Не слід довго мити пластину під душем. Після душу потрібно протерти пластину/ калоприймач м'яким рушником.

Видалення пластин. Якщо є ознаки подразнення шкіри навколо стоми, необхідно видалити пластину.

Спочатку необхідно зняти з пластини мішок

Однією рукою необхідно взяти пластину за спеціальний виступ і обережно відклеїти її зверху вниз, іншою рукою потрібно притримувати шкіру

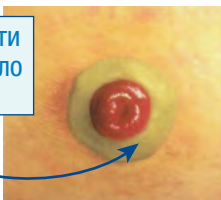
Увага! Щоб уникнути механічного пошкодження шкіри, не слід відклеювати пластину ривком. Пам'ятайте, що пластина наклеюється на шкіру тільки один раз, її повторне використання не допускається.

Засоби догляду за шкірою навколо стоми — I

Паста Coloplast 2650

Нанесення пасту
на шкіру навколо
стоми

Паста Coloplast 2650 призначена для вирівнювання/герметизації шкіри навколо стоми.

Може використовуватися з будь-яким калоприймачем Колопласт.

Паста Brava в полосці 2655

Паста призначена для вирівнювання/герметизації шкіри навколо стоми. Паста забезпечує герметизацію між стомою та пластиною калоприймача і захищає шкіру від контакту кишкових виділень.

Використання пасту в полосці Brava

Необхідно взяти полоску пасту та видалити захисне покриття

Після цього слід помістити частину пасту в полосці на нерівну ділянку шкіри

Паста повинна заповнити всю порожнину/зморшку, щоб паста і шкіра знаходились на одному рівні

Засоби догляду за шкірою навколо стоми — II

Абсорбуючий порошок Brava 1907

Абсорбуючий порошок Brava 1907 призначений для поглинання вологи на шкірі навколо стоми.

Абсорбуючий порошок Brava призначений тільки для зовнішнього використання.

Використання абсорбуючого порошку Brava

Перед нанесенням порошку необхідно вмити і висушити шкіру навколо стоми. Порошок наноситься на подразнену шкіру навколо стоми.

Потрібно посипати шкіру навколо стоми невеликою кількістю порошку та зачекати поки порошок абсорбує вологу.

Після цього необхідно видалити залишки порошку, нанести пасту Колопласт і приклеїти калоприймач.

Достатньо зачекати 30 секунд для того щоб порошок абсорбував вологу.

Для більш надійного захисту шкіри навколо стоми рекомендується використовувати порошок разом з пастою Колопласт.

Правила догляду за стоною

Догляд за шкірою навколо стоми. Шкіра навколо стоми вимагає постійної уваги. Вона повинна бути непошкодженою, чистою і сухою. На стан шкіри навколо стоми впливають такі фактори, як догляд за стоною, індивідуальні особливості шкіри, а також дієта і лікування. Щоб зберегти шкіру здоровою, рекомендується дотримуватися наступних правил:

- правильно підібрати тип калоприймача;
- отвір, вирізаний під стому, має відповідати формі і розміру (діаметру) стоми;
- регулярно спорожняти і міняти калоприймач;
- не допускати підтікання кишкового вмісту під пластину. Пластина калоприймача повинна герметично прилягати до шкіри навколо стоми;
- регулярно доглядати за шкірою навколо стоми;
- використовувати пасту Колопласт в тюбику або в полосках для герметизації з'єднання стоми і пластини;
- залишки пасти на шкірі можна видалити вологою серветкою.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА «КОЛОПЛАСТ А/С» В УКРАЇНІ

(050) 437-30-30
(067) 516-30-30

Coloplast

Колопласт — турбота про вас

Інформація призначена винятково для професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників.
Повна інформація про виріб медичного призначення викладена в інструкції для застосування.

Виробник; Колопласт А/С, Хольтедам 1, 3050 Хумлебаек, Данія

Представник в Україні: Представництво Колопласт А/С, вул. Герцена, 17-25, оф. 20, т./ф. (044) 507-2512.
Декларація про відповідність 633 від 08.10.2017 р., 694 від 29.05.2018 р.

Матеріал затверджено до друку 01.07.2019 р.